

Nacionalni centar
za vanjsko vrednovanje
obrazovanja

Identifikacijska
naljepnica

PAŽLJIVO NALIJEPI TI

HRVA

HRVATSKI JEZIK

viša razina

KNJIŽEVNOST I JEZIK

HRV A IK-1 D-S040

HRVA.40.HR.R.K1.40

30260

12

Hrvatski jezik

Prazna stranica

HRV A IK-1 D-S040

99

OPĆE UPUTE

Pozorno pročitajte sve upute i slijedite ih.

Ne okrećite stranicu i ne rješavajte zadatke dok to ne odobri dežurni nastavnik.

Nalijepite identifikacijske naljepnice na sve ispitne materijale koje ste dobili u sigurnosnoj vrećici.

Ispit traje **100** minuta.

Ispred svake skupine zadataka uputa je za rješavanje. Pozorno je pročitajte.

Možete pisati po stranicama ove ispitne knjižice, ali **odgovore morate označiti znakom X na listu za odgovore.**

Upotrebjavajte isključivo kemijsku olovku kojom se piše plavom ili crnom bojom.

Kada riješite zadatke, provjerite odgovore.

Zabranjeno je potpisati se punim imenom i prezimenom.

Želimo Vam mnogo uspjeha!

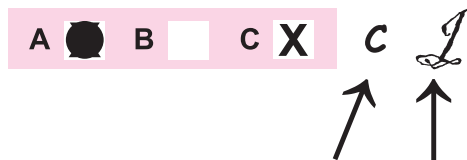
Ova ispitna knjižica ima 40 stranica, od toga 3 prazne.

Način popunjavanja lista za odgovore

Ispravno

Ispravak pogrešnog unosa

Neispravno

Prepisan točan odgovor Skraćeni potpis

Hrvatski jezik

Književnost i jezik

I. Književnost

Zadatci uz polazni tekst

Zadatci višestrukoga izbora

U sljedećim zadatcima od više ponuđenih odgovora samo je **jedan** točan. Točne odgovore morate označiti znakom X na listu za odgovore. Zadatci od 1. do 30. odnose se na polazne tekstove.

Čudesna panorama

Urlaju silne krošnje, i kao olujna godina
crne se u tvom biću prastare bajke snijega.
Stupovi tvoji drže večer punu zvijezda,
o zamko vjetrova šumnih, utrobo velikih žega!

Prije nego je jastreb zakružio nad visovima,
hrastik je živio tmuran, mirisao je žirom.
Ne sjećaju se više umrlih agava oblaci,
zahučala je voda u tami dubokim virom.

Nečujno uzdiše šuma, za suncem zelenilo pruža,
nečujno vjekovi gasnu, ništa na miru ne stoji.
A ljubav jelâ traje, tiha i materinska,
i rosom trpkih grana blage košute doji.

Snovima bezdano jasnim, žarkom snagom bedra
smrtnik dotiče svrhu oživjelih planeta.
Ljubite, stvorovi mali, dobru čarobnicu šumu;
Čudom su postale oči, zeleno je duša svijeta.

Vesna Parun

HRV A IK-1 D-S040

00

Hrvatski jezik

Književnost i jezik

<p>1. U kojemu je od sljedećih stihova apostrofirana šuma?</p> <p>A. <i>o zamko vjetrova šumnih, utrobo velikih žega!</i> B. <i>hrastik je živio tmuran, mirisao je žirom.</i> C. <i>Nečujno uzdiše šuma, za suncem zelenilo pruža,</i> D. <i>Ljubite, stvorovi mali, dobru čarobnicu šumu;</i></p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p> <p>D. ☐</p>
<p>2. U kojemu se od sljedećih stihova iskazuje da je sve prolazno?</p> <p>A. <i>crne se u tvom biću prastare bajke snijega.</i> B. <i>nečujno vjekovi gasnu, ništa na miru ne stoji.</i> C. <i>A ljubav jelâ traje, tiha i materinska,</i> D. <i>smrtnik dotiče svrhu oživjelih planeta.</i></p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p> <p>D. ☐</p>
<p>3. Koji je motiv prikazan olfaktivnim osjetilnim podražajem?</p> <p>A. hrastik B. jela C. vjetar D. voda</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p> <p>D. ☐</p>
<p>HRV A IK-1 D-S040</p>	 <p>01</p>

Hrvatski jezik

Književnost i jezik

Skladno ti je narav mila

Skladno ti je narav mila,
o ljubljena mâ diklice,
svijem priličnu¹ satvorila
cvijetku lijepom od ružice!

Kraljica je ona od cvijetja,
ti si kruna svijeh gospoja;
ona je ures od proljetja,
proljetje je mlados tvoja.

Pod veselijem rumenilom
ona ljute drače² krije,
pod prilikom ti primilom
srce od lava, ćud od zmije.

Nju vjetrici tisi i blazi
i pozorne rose goje,
tebe moji vrući uzdasi,
jaoh, i grozne suze moje.

Danu zora nju otvori,
a večer je pak povene,
tvâ je ljepos lijepa o zori,
a k večeru ljepša zene³.

Ivan Bunić Vučić

¹ priličan – sličan

² drača – trnje

³ zenuti – prolistati

Hrvatski jezik

Književnost i jezik

4. Koja je od sljedećih tvrdnja o odnosu lirskoga subjekta prema djevojci točna?

- A. Upozorava djevojku da je njezina ljepota prolazna.
- B. Nesretan je jer je djevojka ljuta na njega.
- C. Uspoređuje djevojčinu ljepotu s ružom.
- D. Želi ganuti djevojku svojim plačem.

- A.
- B.
- C.
- D.

5. U kojim je stihovima prikazana djevojčina narav?

- A. *ona je ures od proljetja,
proljetje je mladost tvoja.*
- B. *pod prilikom ti primilom
srce od lava, čud od zmije.*
- C. *Danu zora nju otvori,
a večer je pak povene,*
- D. *tvâ je ljepost lijepa o zori,
a k večeru ljepša zene.*

- A.
- B.
- C.
- D.

6. Na kojoj je stilskoj figuri utemeljena poanta pjesme?

- A. na antitezi
- B. na gradaciji
- C. na hiperboli
- D. na eufemizmu

- A.
- B.
- C.
- D.

HRV A IK-1 D-S040

01

Hrvatski jezik

Književnost i jezik

Homer, *Ilijada*

Tad se ohrabri vrač nezazorni i reknê ovo:
„Našoj ne zamjera bog hekatombi¹ ni zavjetu našem,
Već on zadade jade Argejcima i zadržat još će
Poradi svećenika, što njega kralj Agamemnon
Pogrdi, ne da mu kćeri na otkup, ne primi dare.
Neće od Danajaca odvratiti sramotnu propast,
Dokle milome ocu bez novca, bez otkupa kćerku
Očiju krasnih ne dâmo, u Hrizu dok hekatombu
Ne povedemo svetu; umirit, ublažit će tad se.”

Tako im rekavši, sjedne, a med njima onda se digne
Junak, Atrejev sin Agamemnon, silan daleko,
Zlovoljan, njegovo srce veoma se napuni gnjeva
Mračno, a oči ognju žarkovitu budu mu slične.
Najprije pogleda ljuto na Kalhanta ovo mu veleć:
„Nikada, zloslutni vraču, ti nisi mi rekao dobra.
Uvijek tebi je milo proricati nevolje same,
A nešto čestito nikad učinio ni reko nisi!
I sad odluke božje med Dànajcima ti javljaš,
Da im daljnometni strjeljač Apolon nevolje sprema,
(...).

¹ hekatomba – žrtva bogovima

Hrvatski jezik

Književnost i jezik

<p>7. Komu se obraća Agamemnon?</p> <p>A. bogu B. Atreju C. svećeniku D. Kalhantu</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>8. Zašto je Agamemnon ljutit?</p> <p>A. Argejci nude svećeniku novac u zamjenu za mir. B. Svećenik ga je uvrijedio donesenim darovima. C. Argejci ne cijene dovoljno njegovo junaštvo. D. Nije zadovoljan vračevim proricanjem.</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>9. S čim su uspoređene Agamemnonove oči?</p> <p>A. sa strijelom B. s mrakom C. s vatrom D. sa silom</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>HRV A IK-1 D-S040</p>	 <p>01</p>

Hrvatski jezik

Književnost i jezik

August Šenoa, *Prijan Lovro*

Dugi hodnici sjemeništa zijevahu na nj kao otvorena ždrijela. Lovro se odbi od drugova. Bivao sve bljeđi. Stao moliti, moliti pritiskujući čelo na molitvenik. Al dim njegove žrtve ne vinuo se uz nebo, dim se gubio po tlih. Zakopao se u Augustina, Hrizostoma i druge svete oce, zadubio u psalme. Badava, badava! Duh mu se svraćao na Bérangera¹, Goethea, Byrona i Mickiewicza². Tu je nalazio sebe. Duša mu bijaše kao Byronov Mazeppa³, privezan krutom sudbom na bijesna hata⁴ – na vrijeme. Vrijeme, mladost leti, duša ranjena krvava. Lovro stao čitati, učiti u noć. Al nije učio svetih otaca. Učio povijest, jezike, matematiku. Ne bijaše Lovro pjesnik, to jest ne imaše tvorne pjesničke sile. Al mu duh bijaše ognjevit zmaj. Primiv toliko slika pjesničkih velikana, toliku silu razlikih misli i osjećaja u sebe, buktilo mu srce kao vatrena gora. Bivao sve bljeđi, sve suhlji, a oči sve plamnije. Nađoše u njega Kanta, nađoše Rousseauove „*Confessions*”. Mrko gledaše ga predstojnik od onoga dana. – Vas je opsjeo nečisti duh, vi ste pust svjetovnjak pod svetom haljinom! – Od onoga dana nije bilo mira.

¹ Pierre-Jean de Béranger (1780. – 1857.), francuski pjesnik

² Adam Mickiewicz (1798. – 1855.), poljski pjesnik

³ Mazeppa – junak istoimene Byronove poeme

⁴ hat – konj

Hrvatski jezik

Književnost i jezik

<p>10. Kojim je izrazom prikazana Lovrina narav?</p> <p>A. otvoreno ždrijelo B. dim žrtve C. ognjevit zmaj D. nečisti duh</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>11. Što je o Lovri iskazano sljedećom rečenicom?</p> <p><i>Badava, badava!</i></p> <p>A. Lovri čitanje djela crkvenih filozofa nije pružalo utjehu. B. Lovro neće moći živjeti od svećeničkoga poziva. C. Lovro je uzalud potrošio mladost pišući pjesme. D. Lovro je samo u molitvi pronalazio mir.</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>12. Čime se Lovro zamjerio predstojniku?</p> <p>A. sukobom sa sjemeništarcima B. pretjerivanjem u molitvama C. čitanjem svjetovnih filozofa D. pisanjem pjesama</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>HRV A IK-1 D-S040</p>	 <p>01</p>

Hrvatski jezik

Književnost i jezik

François Rabelais, *Gargantua*

Zgrada bijaše šesterokutnoga oblika, i tako zamišljena da je na svakom uglu podignut golem okrugao toranj dosežući šezdeset koraka u promjeru, i svi su bili slični po veličini i građi. Rijeka Loire je tekla sa sjeverne strane. Na njezinoj je obali položen jedan toranj, po imenu Arktik; i idući spram istoka bijaše drugi, po imenu Kalaer; zatim sljedeći, Anatol; poslije još jedan, Mezembrija; poslije još jedan, Hesperija; i posljednji, Krijera. Između svih tornjeva bijaše razmak po tri stotine i dvanaest koraka. Sve je ozidano na šest katova, brojeći podzemne podrumne za jedan. Drugi je bio nadsvođen košarastim lukom; ostali su bili obloženi flandrijskom sadrom u obliku dna na svijećnjaku; gornji pokriven sitnim škrljivcem, sa sljemenom od olova u prisposobama dobro složenih i pozlaćenih čovječuljaka i životinja, sa žljebovima koji su stršili izvan zida, između prozora, poprijeko obojeni zlatno i modro, do zemlje gdje su završavali u velikim olucima koji sve odvede ispod zgrade u rijeku.

Rečena je građevina bila stoput veličanstvenija negoli Bonnavet, Chambord ili Chantilly, jer su u njoj bila devet tisuća tri stotine trideset i dva stana, u svakomu klijet, odaja, rušnica¹, kapelica i izlaz u veliku dvoranu. Između tornjeva, nasred glavnoga dijela zgrade, bijaše zavojito stubište unutar toga istoga dijela, a stube mu bijahu djelomice od porfira², djelomice od numidskoga³ kamena, djelomice od zmijevca⁴, dugačke dvadeset i dvije stope; debljina im bijaše tri prsta, složene po dvanaest na broj između dvaju odmorišta. Na svakom odmorištu bijahu po dva lijepa starinska svodišta kroz koja se dobivala svjetlost, i kroz njih se pristupalo u ložu s ogradom, široku poput rečenog stubišta. Ono se penjalo iznad krova i ondje završavalo u paviljonu. S toga se stubišta ulazilo sa svake strane u jednu veliku dvoranu, a iz dvorana u stanove.

¹ rušnica – prostorija u kojoj se čuva ruho, garderoba

² porfir – površinska eruptivna stijena

³ numidski – odnosi se na Numidiju, u antičko doba država u sjevernoj Africi

⁴ zmijevac – vrsta kamena

HRV A IK-1 D-S040

00

Hrvatski jezik

Književnost i jezik

<p>13. Koja je od sljedećih tvrdnja o zgradi točna?</p> <p>A. Stube su izrađene od različitih vrsta kamena. B. Svi katovi imaju oblik podnožja svijećnjaka. C. U zgradi je izgrađena jedna kapelica. D. Zgrada ima šesterokutno stubište.</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>14. Gdje su se nalazili prikazi životinja?</p> <p>A. na krovu B. na olucima C. na stubištu D. na prozorima</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>15. Gdje je izgrađena zgrada?</p> <p>A. istočno od Loire B. južno od Loire C. sjeverno od Loire D. zapadno od Loire</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>HRV A IK-1 D-S040</p>	 <p>01</p>

Hrvatski jezik

Književnost i jezik

Franz Kafka, *Preobrazba*

Samo da nije bilo onog očevog nesnosnog siktanja! Gregor je zbog toga posve izgubio glavu. Bio se već gotovo dokraja okrenuo kad se, svejednako oslušujući ono siktanje, čak i zabunio pa se opet malko obrnuo natrag. Ali, kada se napokon sretno obreo s glavom pred otvorenim vratima, pokazalo se da mu je tijelo preširoko da bi mogao jednostavno proći kroz njih. Ocu, naravno, u njegovu trenutačnom raspoloženju, nije ni padalo na pamet da otvori i drugo krilo vrata kako bi Gregoru omogućio da uđe u svoju sobu. Otac je bio opsjednut fiksnom idejom da se Gregor mora što prije vratiti u sobu. Nipošto mu ne bi dopustio ni sve one temeljite pripreme koje su mu bile potrebne da se uspravi i eventualno se na taj način provuče kroz vrata. Naprotiv, sad ga je tjerao uz zaglušnu buku dalje, kao da nema nikakve zapreke; Gregoru se činilo da se iza njega više ne razliježe glas samo jednog oca; sad više zbilja nije bilo šale te se Gregor počeo gurati kroz vrata, pa kud puklo da puklo! Odigao se jednom stranom svoga tijela tako da je sad ležao ukoso u vratima, ozbiljno ogulivši bok, na bijelim vratima pojavile se ružne mrlje, uskoro se zaglavio i nije se više mogao pomaknuti, nožice su mu na jednoj strani visile u zraku podrhtavajući, a na drugoj mu bile bolno pritisnute o pod – tada ga je otac odostraga snažno gurnuo i spasio, tako da je uletio u svoju sobu snažno krvareći. Otac je još štapom zatvorio za njim vrata, a onda je napokon nastala tišina.

HRV A IK-1 D-S040

00

Hrvatski jezik

Književnost i jezik

<p>16. Koji je osjetilni podražaj izluđivao Gregora?</p> <p>A. auditivni B. gustativni C. olfaktivni D. vizualni</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>17. Na koji je način iskazano očevo gađenje prema Gregoru?</p> <p>A. Nije htio otvoriti drugo krilo vrata. B. Okrenuo je Gregoru leđa. C. Zatvorio je vrata štapom. D. Zašutio je.</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>18. Što je od sljedećega iskazano o Gregoru?</p> <p>A. Nadao se očevoj pomoći. B. Nepodnošljivo je siktao. C. Ozlijedio se do krvi. D. Udario je oca.</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>HRV A IK-1 D-S040</p>	 <p>01</p>

Hrvatski jezik

Književnost i jezik

Ranko Marinković, *Kiklop*

Veče mi se ljupko smiješi i obećava lijep dan – sutrašnji. Meteorološko sutra: i dalje lijepo i toplo vrijeme. (Zima odgađa dolazak, produljuje nam preljubazno ovu posljednju jesen.) Pedagoško sutra: drago dijete, moraš misliti na *sutra*. Političko sutra: Staljin mignuo Hitleru – harašo¹? – Hitler odmignuo – natürlich². Historijsko sutra: i kad ljudi otkriše božansku moć materije, ona zavlada njima i pomuti im pamet, uništi život, a onda proguta i samu sebe i pretvori se u Silu koja uništi sve zakone i nema više ni jedne svijesti koja bi je u ime Hegela mogla proglasiti glupom. Estetsko sutra: kad je čovjek otkrio rugobu materije, umjetnici postadoše obrtnici ružnoga. Geografsko sutra: a ovaj ogromni poluotok koji ovdje vidite zvao se Evropa. Ovdje je živio dvonožac koji je sastavljao neke radnje koje su oni nazvali *tragedijama*, a zvao se Šekspir. Kako se to ime pisalo više se ne zna, jer je ostalo zapisano u nekom pismu koje danas nazivamo ruskim pismom. Filozofsko sutra: neće biti sutra. Sila će ispiti sve vrijeme i progutati sav prostor i utonut će, od sitosti i dosade, u vječni san. I kad proteče jedna vječnost, protegnut će se i zijevnuti mamurno, kao pijanica nakon lude terevenke u kojoj je sve oko sebe porazbijao, i pitat će gdje su stvari, gdje su ljudi? i osjetit će oko sebe strahovitu samoću i prazninu.

¹ harašo – dobro

² natürlich – naravno

HRV A IK-1 D-S040

00

Hrvatski jezik

Književnost i jezik

<p>19. Što je tema polaznoga teksta?</p> <p>A. promišljanje o budućnosti B. uloga društvenih znanosti C. položaj umjetnika u društvu D. sukob duhovnih i materijalnih vrijednosti</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>20. Koja se riječ odnosi na umjetnike?</p> <p>A. dijete B. obrtnik C. pijanica D. rugoba</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>21. Na koju se riječ odnosi podcrtana riječ u sljedećemu primjeru?</p> <p><i>(...) i kad ljudi otkriše božansku moć materije, ona zavlada njima i pomuti im pamet, uništi život, a onda proguta i samu sebe i pretvori se u Silu koja uništi sve zakone i nema više ni jedne svijesti koja bi je u ime Hegela mogla proglasiti glupom.</i></p> <p>A. na materiju B. na pamet C. na Silu D. na svijest</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>HRV A IK-1 D-S040</p>	 <p>01</p>

Hrvatski jezik

Književnost i jezik

Sofoklo, *Kralj Edip*

Kreont

Ne, ako baš onako ko ja promisliš.
I prije svega razmisli bi l' htio tko
U strahu vladat' nego mirno spavati
A imati pri tome posve istu vlast.
Stog ja ne žudim većma sam kraljevati
No raspolagat' istom vlašću ko i kralj
Baš kao nitko tko je zdrave pameti.
Ta sad bez straha sve od tebe dobivam;
Da vladam sam, tad protiv volje mnogo bih
Ja radio. Pa zašto da mi kraljevska
Čast draža bude od gospodstva bezbrižnog?
Još nisam tako zasljepljen da drugo bih
Poželio no lijepo a i korisno.
Sad svi me vole, sad me svatko pozdravlja,
Sad mene mole koji tebe trebaju:
Jer da l' će postići, o meni ovisi.
Pa kako bih sad ovo sve napustio
Da uzmem ono? Ta ni valjan razum se
Iskvarit neće. Al' onakve misli ja
nit' volim niti s drugim bih podijelio.
U dokaz tome ù Pit idi, zàpitaj
Da l' proročanstvo javih ti po istini!
Pa ako me uhvatiš da sam s prorokom
Šurovao, tad nemoj me pogubiti
Tek s tvojim glasom, već i s mojim zajedno!
Zbog prazne sumnje nemoj me okriviti:
Ta nije pravo bez razloga smatrati
Zla poštenim a poštenjaka zločincem.
Odbaciti rođaka tebi odana,
To isto je kao život svoj izgubiti.
Tek s vremenom ćeš spoznat' muža pravedna,
A opaka ćeš znati i za jedan dan.

Zbor

Za opreznoga, kralju, dobro rečeno;
Tko u svom sudu brza, nije siguran.

Edip

Kad netko hitar zlo mi smišlja potajno,
I meni hitro treba smišljat obranu.
Jer ako budem mirujuć čekao,
On cilj će postić svoj, a ja promašiti.

HRV A IK-1 D-S040

00

Hrvatski jezik

Književnost i jezik

<p>22. Zašto Kreont ne želi biti kralj?</p> <p>A. jer misli da to nije časna dužnost B. jer se to protivi proročanstvu C. jer ne podnosi molitelje D. jer vlast donosi obveze</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>23. Od koje se Edipove optužbe brani Kreont?</p> <p>A. da olako odbacuje svoje rođake B. da samovoljno donosi odluke C. da je sudjelovao u zavjeri D. da mu se pomutio razum</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>24. Što od sljedećega izriče zbor?</p> <p>A. da se vladar ni u koga ne može pouzdati B. da vladar treba brzo donositi odluke C. da se vladar mora čuvati podanika D. da vladar treba biti promišljen</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>HRV A IK-1 D-S040</p>	 <p>01</p>

Hrvatski jezik

Književnost i jezik

Miroslav Krleža, *Kraljevo*

Janez je prozirno blijed. Na hipove izgleda da je doista mrtvac, samo je ustao pa hoda po sajmu. Pije. Dotučen je beskrajnom tugom. Onda pristupi k njemu strašna, fantastična figura. Odrpanac. Kakvi se viđaju na „placu”. Samo je natekao od vode – kao utopljenik – strašno oblo nabuhnuo, a lice mu je izjedeno ribama. Razgovor te dvojice mrtvih pajdaša, obješenoga na broju pet – funebraša¹, i utopljenoga u podmuklom nekom rukavu u vrbiku – šintera², čudan je. Vidovit.

ŠTIJEF: Serbus³, Janez! No, tebe bi ovi bili lepo nacifrali⁴ da ja nisam malo rasvetlio tamo dolje. Kako možeš biti tako lud? Pa sunuti među babe kad su te još večeras gledale gore! Vidi se da nisi dugo kod nas. Još si uvek preodviše živ! A mi se nismo još niti pozdravili. Ja sad baš idem doma na Mirogoj! Flangiral⁵ sam malo po Vrbiku, pa sam si pogledal sve to.

Mislim si ovak: ak je Kraljevo, i za pokojnoga Štijeja je Kraljevo, kad vidim gde te gnjave te pijane babe, vrag ih dal i stvoril! Pa onda skok, i planulo je. No sad smo ih se rešili! Serbus! *Grle se. Janez još pravo ne razabira. Ali vidi se da ipak poimlje što se to s njime događa.*

JANEZ: Daj! Kucni se! Serbus. *Pijuckaju.*

ŠTIJEF: O, moj dragi Janez! Tko bi si to bil mislil da ćemo se mi ovako naći. Ti s „štrikom”, a ja iz Save! Ha-ha! Sećaš li se kad smo se po Zelenom bregu ganjali „raubera i pandura”⁶? Pa sada tako! Dakle, i ti zbog proklete beštije? Pa što ti je bilo do jedne žene? Toliko ih ima drugih.

JANEZ: A što je tebi bilo do tvoje? Zar misliš da si lep? Sa tvojim ribicama! Na, evo ti, i ovde je jedna! *Izbije mu jednu ribicu ispod ovratnika.*

¹ funebraš – grobar

² šinter – živoder

³ serbus – vrsta pozdrava

⁴ nacifirati – pretjerano dotjerivati, uređivati

⁵ flangirati – lutati, skitati

⁶ „raubera i pandura” – razbojnika i žandara, vrsta dječje igre

Hrvatski jezik

Književnost i jezik

<p>25. Gdje se odvija razgovor dvojice poznanika?</p> <p>A. na sajmu B. na Mirogoju C. na Zelenome bregu D. na riječnome rukavcu</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>26. Što znači sljedeća Štijefova rečenica?</p> <p><i>Vidi se da nisi dugo kod nas.</i></p> <p>A. Janez je zaboravio pozdraviti Štijeфа. B. Janez je zakasnio na Kraljevo. C. Janez je tek upoznao babe. D. Janez je nedavno umro.</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>27. Što je Janez po zanimanju?</p> <p>A. grobar B. razbojnik C. žandar D. živoder</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>HRV A IK-1 D-S040</p>	 <p>01</p>

Hrvatski jezik

Književnost i jezik

Nives Opačić, *Vruće počelo*

Ognjem i mačem (ne samo Sienkiewiczovim) odvajkada su se osvajali teritoriji. Iza svake vojske ostajala bi *spaljena zemlja*, zemlja *na ugaru* (kuda vojska prođe, tu trava ne raste). *Plameni jezici* lizali su u povijesti mnoge istaknute muževe koji su svojim učenjem bili daleko ispred svoga vremena. Kao obično, moćnicima to nije išlo u glavu (ni u prilog), pa su ih za svaki slučaj pristavili na *lomaču*. Vatre nije bio pošteđen ni ženski rod – ne zbog prevelike pameti, nego zbog sumnje (sudaca) da su u njima sile nečastivoga, pa – i opet, za svaki slučaj – na lomaču s njima! Te su „vještice” još i prošle kakav-takav sud, no one nesretnice udane u Indiji išle bi žive na lomaču samo zato što se ondje već pekao njihov pokojni muž.

Vrag nije dao mira ni Prometeju. On se jedne noći krišom popeo na Olimp, došao do svetoga *ognjišta* na kojem je gorjela vječna vatra, zgrabio jedan *užareni ugarak* i odnio vatru ljudima da se toliko ne pate, što je pak njega stajalo itekakvih muka s napasnim i opasnim orlom na planini Kavkazu, uz žubor hladne vode do koje nije mogao. Danas – ne doduše s Olimpa, nego iz Olimpije – svake četvrte godine prenosi se vječni plamen bez ikakvih žrtava u obliku *olimpijske baklje* na stadione gdje se održavaju sportska nadmetanja i ondje gori dok traju natjecanja. *Užga* ga samo sunce, tj. konkavna leća koja skuplja sunčeve zrake.

Riječ *vatra* imaju mnogi slavenski jezici (ukrajinski, češki, poljski, slovački). Od neslavenskih imaju je rumunjski (*vatra*), albanski (*vatrë*) i romski (*vatro* – u značenju *ognjište*, *kućište*). Sva je prilika da su je u hrvatski proširili vlaški pastiri, no prodoru riječi na zapad moglo je pripomoći tursko i romsko posredništvo, jer je tu (do 13. st.) u upotrebi starija riječ *oganj*.

HRV A IK-1 D-S040

00

Hrvatski jezik

Književnost i jezik

<p>28. Kako su istaknuti temeljni motivi?</p> <p>A. fonostilemima B. grafostilemima C. morfostilemima D. sintaktostilemima</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>29. Na što se odnosi podcrtana riječ u sjedećoj rečenici? <i>Kao obično, moćnicima <u>to</u> nije išlo u glavu (ni u prilog), pa su ih za svaki slučaj pristavili na lomaču.</i></p> <p>A. na to da postoje žene koje se žrtvuju za muževe B. na to da postoje vojske koje osvajaju tuđe teritorije C. na to da postoje oni koji spaljuju nevjernike D. na to da postoje ljudi čije je učenje napredno</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>30. Koja je od sljedećih tvrdnja o Prometeju točna?</p> <p>A. Na Kavkazu se krijepio vodom. B. Potajno se penjao na Olimp. C. Zapalio je olimpijsku baklju. D. Bacio je ugarak na orla.</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>HRV A IK-1 D-S040</p>	 <p>01</p>

Hrvatski jezik

Književnost i jezik

I. Književnost

Zadaci bez polaznoga teksta

Zadaci višestrukoga izbora

U sljedećim zadacima od više ponuđenih odgovora samo je **jedan** točan.
Točne odgovore morate označiti znakom X na listu za odgovore.

31. Kojemu književnom rodu pripada epigram?

- A. diskurzivnomu
- B. dramskomu
- C. epskomu
- D. lirskomu

- A.
- B.
- C.
- D.

32. Kojoj vrsti versifikacije pripada heksametar?

- A. akcenatsko-silabičkoj
- B. kvantitativnoj
- C. akcenatskoj
- D. silabičkoj

- A.
- B.
- C.
- D.

HRV A IK-1 D-S040

01

Hrvatski jezik

Književnost i jezik

33. Koja se od sljedećih tvrdnja odnosi na novelu?

- A. To je jednostavna književna vrsta u kojoj se prikazuje život nekoga čovjeka čiji su životni stav i ponašanje uzor za zajednicu.
- B. To je jednostavna književna vrsta u kojoj je ispričana priča o nastanku svijeta ili pojedinih pojava.
- C. To je složeni prozni oblik u kojemu je prikazan uglavnom jedan događaj u kojemu sudjeluje manji broj likova.
- D. To je složeni prozni oblik razgranate fabule u kojemu je prikazano više događaja i likova.

- A.
- B.
- C.
- D.

34. U kojemu je od sljedećih primjera upotrijebljena anadiploza?

- A. *O jeziku, rode, da ti pojem,
O jeziku milom tvom i mojem!*
- B. *Imao sam srce, djetinjasto srce,
Srce koje boli, boli tako jako!*
- C. *Slušaj, pobre, je l' i jauk tlapnja?
Slušaj zveku, je l' i zveka tlapnja?*
- D. *Ždral putuje k toplom jugu – u jeseni,
A meni je put sjevera – u jeseni.*

- A.
- B.
- C.
- D.

HRV A IK-1 D-S040

01

Hrvatski jezik

Književnost i jezik

35. U kojemu je od sljedećih primjera upotrijebljena sinesteziya?

- A. *I Pjesnik je sličan tom knezu vidikā
Što prkosi buri i strijelcu na brodu*
- B. *Glupost, zabluda, grijeh i sitničavost
Gospodari su nam tijela i saznanja,*
- C. *Svaki je crveni u kaminu uzdah
Ambroliku kožu krvlju okupao*
- D. *Znaš je, čitatelju, nakazicu lomnu,
Hipokrite stari – moj jednaki – brate!*

- A.
- B.
- C.
- D.

36. Koji književni lik izgovara sljedeće rečenice?

*Ma dođe jednom Laju – neću kazati,
Od samog Feba, već od sluga – proroštvo,
Da od sina će njega stići sudba, smrt,
Od mene i njega što će roditi se.*

- A. Antigona
- B. Elektra
- C. Izmena
- D. Jokasta

- A.
- B.
- C.
- D.

37. Koja se od sljedećih rečenica odnosi na Vergilija?

- A. Napisao je ep o trojanskome junaku koji nakon propasti Troje traži novu domovinu.
- B. Autor je epa u kojemu se glavni junak obračunava s proscima svoje supruge.
- C. U središtu je njegove tragedije junak koji se oženio vlastitom majkom.
- D. Junak njegove tragedije unatoč zabrani pomaže ljudskomu rodu.

- A.
- B.
- C.
- D.

HRV A IK-1 D-S040

01

Hrvatski jezik

Književnost i jezik

<p>38. Koje je od sljedećih književnih djela srednjovjekovna drama?</p> <p>A. <i>Muka svete Margarite</i> B. <i>Rumanac Trojski</i> C. <i>Svit se konča</i> D. <i>Aleksandrida</i></p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>39. Tko je napisao <i>Elegiju o pustošenju Šibenskoga polja</i>?</p> <p>A. Džore Držić B. Hanibal Lucić C. Juraj Šižgorić D. Šiško Menčetić</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>40. Koje je od sljedećih stihova napisao Petar Hektorović?</p> <p>A. <i>Jur nijedna na svit vila lipotōm se već ne slavi jer je hvale sve skupila vila kâ mi sarce travi.</i></p> <p>B. <i>O lijepa, o draga, o slatka slobodo, dar u kom sva blaga višnji nam bog je dô, uzroče istinī od naše sve slave,</i></p> <p>C. <i>Ter za spunit želju najdoh dva ribāra (istinu ti velju) nâjbōljā od Hvara, Paskoja jednōga, dobrā muža i prava, Nikōlu drugōga, mlādā i gizdāva.</i></p> <p>D. <i>Blāžēni čas i hip najprvo kad sam ja vidil tvoj obrāz lip od koga slava sja. Blāžēna sva mista kada te gdi vidih, dni, noći, godišta koja te ja slidih.</i></p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>41. Kako je svoja mladenačka djela nazvao Ivan Gundulić?</p> <p>A. nehajem jezika hrvatskoga B. rasutom baščinom C. porodom od tmine D. razasutim rimama</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>HRV A IK-1 D-S040</p>	 <p>01</p>

Hrvatski jezik

Književnost i jezik

<p>42. Tko je napisao dramu <i>Fedra</i>?</p> <p>A. Carlo Goldoni B. Jean Racine C. Molière D. Voltaire</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>43. Koja se od sljedećih rečenica odnosi na romantizam?</p> <p>A. Prodor liričnosti u epiku i roman doveo je do pojave mješovitih književnih vrsta. B. Uz mitološke i religiozne teme pojavljuje se i tema o prolaznosti života. C. Forma književnih djela jednostavna je, jasna i pravilna. D. Likovi su socijalno i psihološki motivirani.</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>44. Tko je autor pjesme <i>Kip domovine vu početku leta 1831.</i>?</p> <p>A. Ivan Mažuranić B. Ljudevit Gaj C. Pavao Štoos D. Stanko Vraz</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>45. Što su prema književnoj vrsti <i>Povjestice</i> Augusta Šenoe?</p> <p>A. epovi B. feljtoni C. lirsko-epske pjesme D. zbirka novela</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>HRV A IK-1 D-S040</p>	 <p>01</p>

Hrvatski jezik

Književnost i jezik

46. Na koji se književni pravac odnosi sljedeća tvrdnja?

Predstavnici toga pravca oblikuju književne likove prema učenju Hippolytea Tainea koji tvrdi da je čovjek određen nasljeđem, sredinom i trenutkom.

- A. na futurizam
- B. na impresionizam
- C. na nadrealizam
- D. na naturalizam

- A.
- B.
- C.
- D.

47. Koju je od sljedećih pjesama napisao Silvije Strahimir Kranjčević?

- A. *Budi svoj*
- B. *Ljudsko srce*
- C. *Gospodskomu Kastoru*
- D. *Ždral putuje k toplom jugu*

- A.
- B.
- C.
- D.

48. Koji književni lik izgovara sljedeće rečenice?

– Vi... radi mene? Za mene? Bože moj, s kime ja to govorim! Ta ovaj čas bit ćeš, nesretnice, u vlasti zakona i progonitelja svojih! Što te je donijelo amo? Ta ti si umorila Mihu... Ti... ti... ti! Što da ti ja oprostim? Krenula si vjerom, pa ajde s milim bogom, ja sam ti već odavna oprostio...

- A. Đuka Begović
- B. Filip Latinovicz
- C. Ivica Kičmanović
- D. Melkior Tresić

- A.
- B.
- C.
- D.

HRV A IK-1 D-S040

01

Hrvatski jezik

Književnost i jezik

<p>49. Tko je autor pjesme <i>Suglasja</i>?</p> <p>A. Stéphane Mallarmé B. Charles Baudelaire C. Arthur Rimbaud D. Paul Verlaine</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p> <p>D. ☐</p>
<p>50. Tko je u svojem manifestu napisao sljedeću rečenicu?</p> <p><i>Ali mi više ne želimo ni čuti za prošlost, mi mladi i snažni futuristi!</i></p> <p>A. André Breton B. Filippo Tommaso Marinetti C. Sergej Jesenjin D. Tristan Tzara</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p> <p>D. ☐</p>
<p>51. Koja je od sljedećih drama antidrama?</p> <p>A. <i>Bez trećega</i> B. <i>Majka Hrabrost i njezina djeca</i> C. <i>Stolice</i> D. <i>Tri sestre</i></p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p> <p>D. ☐</p>
<p>52. Na kojega se književnika odnosi sljedeća tvrdnja?</p> <p>Njegova kajkavska zbirka balada iz 1936. tmurna je slika života hrvatskih kmetova.</p> <p>A. na Ivana Gorana Kovačića B. na Dragutina Domjanića C. na Miroslava Krležu D. na Frana Galovića</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p> <p>D. ☐</p>
<p>53. Na koju se novelu iz zbirke <i>Ruke</i> Ranka Marinkovića odnosi sljedeća tvrdnja?</p> <p>Pripovjedač priča žandaru o nesretnome džeparu i njegovoj djevojci Đini.</p> <p>A. na <i>Anđeo</i> B. na <i>Prah</i> C. na <i>Ruke</i> D. na <i>Zagrljaj</i></p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p> <p>D. ☐</p>

HRV A IK-1 D-S040

01

Hrvatski jezik

Književnost i jezik

54. Koji roman započinje sljedećom rečenicom?

e da je moj prijatelj Roko lud.

- A. *Prokleta avlija*
- B. *Psi u trgovištu*
- C. *Kratki izlet*
- D. *Kiklop*

- A.
- B.
- C.
- D.

55. Tko je napisao sljedeće stihove?

*U predvečerje, iznenada,
Ni od kog iz dubine gledan,
Pojavio se ponad grada
Oblak jedan.*

- A. Dobriša Cesarić
- B. Dragutin Tadijanović
- C. Josip Pupačić
- D. Tin Ujević

- A.
- B.
- C.
- D.

HRV A IK-1 D-S040

01

Hrvatski jezik

Književnost i jezik

II. Hrvatski jezik

Zadatci višestrukoga izbora

U sljedećim zadatcima od više ponuđenih odgovora samo je **jedan** točan.
Točne odgovore morate označiti znakom X na listu za odgovore.

56. Koja je od sljedećih riječi pravopisno točna?

- A. opterećen
- B. potlaćen
- C. ujednaćen
- D. zajamćen

- A.
- B.
- C.
- D.

57. Koja je od sljedećih riječi pravopisno točna?

- A. podhlađen
- B. podkrovlje
- C. podpetica
- D. podsjetnik

- A.
- B.
- C.
- D.

58. Koja je od sljedećih rečenica napisana u skladu s pravilima o pisanju velikoga i maloga početnog slova?

- A. Nagrade glumcima dodijeljene su u Hrvatskome Narodnom Kazalištu u Zagrebu.
- B. Oštra retorika nikako ne pridonosi smirivanju sukoba na Bliskome Istoku.
- C. Mandat kneza u Dubrovačkoj Republici trajao je samo mjesec dana.
- D. Naša je obitelj oduvijek stanovala u Ulici Matice Hrvatske.

- A.
- B.
- C.
- D.

HRV A IK-1 D-S040

01

Hrvatski jezik

Književnost i jezik

<p>59. U kojoj je od sljedećih rečenica podcrtani primjer pravopisno točan?</p> <p>A. <i>Annapurna</i> Mauricea Herzoga smatra se <u>remek-djelom</u> planinarske književnosti.</p> <p>B. U Pazinu je jučer postavljena <u>agro-meteorološka</u> postaja Istrameta.</p> <p>C. Hrvatsko je izaslanstvo primio <u>južno-korejski</u> predsjednik.</p> <p>D. <u>Ultra-zvuk</u> štitnjače potpuno je bezbolna pretraga.</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p> <p>D. ☐</p>
<p>60. U kojemu je od sljedećih primjera provedeno jednačenje po mjestu tvorbe?</p> <p>A. činiti > čimbenik</p> <p>B. grad > građanin</p> <p>C. slastan > slasna</p> <p>D. smeđ > smečkast</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p> <p>D. ☐</p>
<p>61. U kojoj je od sljedećih riječi epentetski <i>l</i>?</p> <p>A. izvaljen</p> <p>B. muljevit</p> <p>C. pogrbljen</p> <p>D. žuljevit</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p> <p>D. ☐</p>
<p>62. U kojemu je primjeru riječ <i>profesorica</i> točno naglašena?</p> <p>A. pròfesorica</p> <p>B. profesòrica</p> <p>C. profèsorica</p> <p>D. profesorica</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p> <p>D. ☐</p>
<p>63. Kako se morfemskom analizom raščlanjuje pridjev <i>starogradski</i>?</p> <p>A. star-o-grad-sk-i</p> <p>B. sta-ro-grad-ski</p> <p>C. staro-grad-sk-i</p> <p>D. star-o-grad-ski</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p> <p>D. ☐</p>

HRV A IK-1 D-S040

01

Hrvatski jezik

Književnost i jezik

<p>64. Što je rječotvorna osnova riječi <i>sustanar</i>?</p> <p>A. sustanar B. sustan C. stanar D. stan</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>65. U kojoj je od sljedećih rečenica zamjenica u dativu?</p> <p>A. Uspjeh ovisi o njemu. B. Htio bih te vidjeti. C. Bilo bi mu lijepo. D. Počešljala ju je.</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>66. U kojoj je od sljedećih rečenica podcrtana imenica u srednjemu rodu množine?</p> <p>A. <u>Momčad</u> Medveščaka pozdravlja publiku. B. Teško je naći dobru <u>služinčad</u>. C. Polako je otvarao <u>vrata</u>. D. Pas je načulio <u>uši</u>.</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>67. Koja je riječ u sljedećoj rečenici brojevnica imenica?</p> <p>Drugi dan nekolicina prijatelja strpala se u tri automobila, a dvojica su morala ići autobusom.</p> <p>A. drugi B. nekolicina C. tri D. dvojica</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>HRV A IK-1 D-S040</p>	<p> 01</p>

Hrvatski jezik

Književnost i jezik

68. Koliko je glagola u prezentu u sljedećoj složenoj rečenici?

Zbog svega toga drhtaše Mara kao šiba na vodi, a teti se smililo njezino jedinče te je uze tješiti žalostivo da se ne mora bojati kako će opet ostati sama jer je u njezinoj kući dovoljno mjesta za sve.

- A. dva
- B. tri
- C. četiri
- D. pet

- A.
- B.
- C.
- D.

69. Koji je točan glagolski prilog glagola *zviždati*?

- A. zviždućući
- B. zviždajući
- C. zviždući
- D. zviždeći

- A.
- B.
- C.
- D.

70. Koja je zamjenica u sljedećoj rečenici odnosna zamjenica?

Toga dana nije ni slutila što se sprema, a nitko ju nije mogao upozoriti.

- A. toga
- B. što
- C. nitko
- D. ju

- A.
- B.
- C.
- D.

71. Koja je sintagma u sljedećoj rečenici rezultat pridruživanja?

Sve je intenzivno mirisalo po svježim narančama i poželjela je jednu oguliti te iscijediti sok.

- A. intenzivno mirisalo
- B. svježim narančama
- C. oguliti jednu
- D. iscijediti sok

- A.
- B.
- C.
- D.

HRV A IK-1 D-S040

01

Hrvatski jezik

Književnost i jezik

<p>72. U kojoj je od sljedećih rečenica izravni objekt?</p> <p>A. Mislila je na njega. B. Sanjarila je o njemu. C. Iznenada ga je ugledala. D. Iskreno mu se obradovala.</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>73. Koliko je surečenica u sljedećoj složenoj rečenici?</p> <p>A kad se zrakom povezao sitan cinkaj zvona što hiti sve tamo do šume gdje se svagda razbija u stotinu slabih zvukova te gdje netragom izgiba i gine kao što gine kaplja rose na ogrjevu sunca, spustio se na travu.</p> <p>A. pet B. šest C. sedam D. osam</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>74. Koja je od sljedećih zavisnosloženih rečenica pogodbena rečenica?</p> <p>A. Popeli smo se na zid da bismo imali bolji pogled. B. Da si rekao na vrijeme, riješili bismo problem. C. Stol koji smo rezervirali bio je zauzet. D. Čovjek misli da će živjeti zauvijek.</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>75. Koja je od sljedećih rečenica gramatički točna?</p> <p>A. Imanje je bilo nedaleko od kuće što ju je majka prošle godine prodala susjedu. B. Raspravljali smo o problemu otpada zato jer smo zatrpani smećem. C. Zastupnici su mogli odabrati službeni automobil sa ili bez vozača. D. Budući je za to trebalo mnogo novca, gradnja je odgođena.</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>

HRV A IK-1 D-S040

01

Hrvatski jezik

Književnost i jezik

<p>76. Koja je od sljedećih riječi ktetik?</p> <p>A. bovarizam B. ivanićgradski C. matoševski D. šovinizam</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>77. U kojoj je od sljedećih rečenica podcrtana riječ u skladu s normama hrvatskoga standardnog jezika?</p> <p>A. Bili su <u>sumljivi</u> prema našem prijedlogu. B. Pronašli smo <u>najoptimalnije</u> rješenje. C. Trava se počela <u>zelenjeti</u> nakon kiše. D. Naučili su <u>živiti</u> u predgrađu.</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>78. Koja je od sljedećih riječi nastala složeno-sufiksalsnom tvorbom?</p> <p>A. cjevovod B. padobranac C. soboslikarski D. srednjoškolčev</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>79. Kojoj vrsti leksema pripada podcrtana riječ u sljedećemu stihu?</p> <p><i>Ja vučem čemer magle tvojih <u>gorah</u>,</i></p> <p>A. arhaizmima B. historizmima C. nekrotizmima D. neologizmima</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>HRV A IK-1 D-S040</p>	 <p>01</p>

Hrvatski jezik

Književnost i jezik

80. Na koji se rječnik hrvatskoga jezika odnosi sljedeća rečenica?

Skupljeno leksičko blago u prvome je redu kajkavsko, ali ima štokavizama i čakavizama, što je u skladu s načelima ozaljskoga jezičnog kruga kojemu autor pripada.

- A. na *Gazophylacium* Ivana Belostenca
- B. na *Dictionar ili reči slovenske* Jurja Habelića
- C. na *Blago jezika slovinskoga* Jakova Mikalje
- D. na *Dictionarium quinque nobilissimarum Europae linguarum* Fausta Vrančića

- A.
- B.
- C.
- D.

HRV A IK-1 D-S040

01

ZADATAK ZA PISANJE ŠKOLSKOGA ESEJA

Prvi polazni tekst

William Shakespeare, *Hamlet*

(*Ulazi Hamlet sa dva ili tri glumca.*)

HAMLET: Govorite taj govor, molim vas, kako sam ga ja vama izgovorio; okretno, s lakoćom; jer ako ga afektirano izgovorite, kao što mnogi glumci čine, bilo bi mi draže da gradski telal¹ više moje stihove. I nemojte odveć rukom sjeći zrak, ovako (*pravi kretnje rukama po zraku*); nego budite odmjereni u svemu. (...)

PRVI GLUMAC: Ja vam to obećajem.

HAMLET: Nemojte biti ni suviše ukočeni; dajte da vas vodi rasuđivanje. Uskladite radnju s riječima, a riječi s radnjom; i naročito pazite da ne prekoračite naravnu umjerenost. Jer sve što je pretjerano protivi se cilju glume kojoj je svrha i u početku i sada, bila i jest, da drži tako reći zrcalo prirodi; da bi pokazala vrlini njezine osobine, preziru njegovu sliku, a samome svijetu i srži vremena njihov otisak i lik. I sada, ako se u tome pretjera, ili ako nešto ostane nedorečeno, premda će neuke natjerati u smijeh, ne može da ne rastuži upućene; a dopustit ćete da će sud jednoga od ovih posljednjih prevagnuti cijelo gledalište prvih.

Drugi polazni tekst

J. D. Salinger, *Lovac u žitu*

Predstava nije bila tako loša kao neke koje sam gledao. Bila je, međutim, ipak bliže onim blesavim. Sadržaj: pet stotina tisuća godina života nekog starog bračnog para. (...) Alfred Lunt i Lynn Fontanne igrali su stari par, i bili su vrlo dobri, ali nisu mi se baš svidjeli. Bili su, ipak, nekako drukčiji od ostalih, to da. Nisu se ponašali kao obični ljudi, a nisu se ponašali ni kao glumci. Teško je to objasniti. Držali su se nekako više kao da su svjesni da su veličine i sve. Hoću reći, bili su dobri, ali bili su nekako *previše* dobri. Kad bi jedno od njih prestalo govoriti, ono drugo bi reklo nešto vrlo brzo, odmah nakon toga. To je trebalo izgledati kao da ljudi zaista pričaju i upadaju jedno drugom u riječ. Nevolja je bila u tome što je sve to bilo *isuvviše* slično tome kako ljudi razgovaraju i upadaju jedno drugome u riječ. Ponašali su se nekako pomalo slično onome kako stari Ernie, dolje u Greenwich Villageu, svira klavir. Ako čovjek nešto čini *isuvviše* dobro, onda, nakon izvjesnog vremena, ako ne pazi na to, počinje se time razmetati. A nakon toga nije više tako dobar kao što je bio.

Smjernice

- Predstavite poetiku djela *Hamlet* i poetiku djela *Lovac u žitu*.
- Objasnite ulogu polaznih tekstova u kontekstu djela *Hamlet* i *Lovac u žitu* u cjelini.
- Usporedite polazne tekstove.
- Protumačite na temelju čitateljskoga iskustva odnos stvarnoga života i kazališta.
- Obrazložite svoje tvrdnje.

¹ telal – glasnik

RJEŠENJA ISPITA IZ HRVATSKOGA JEZIKA NA VIŠOJ RAZINI NA
LJETNOME ROKU DRŽAVNE MATURE 2018.

Književnost i jezik – test A

1.	A
2.	B
3.	A
4.	C
5.	B
6.	A
7.	D
8.	D
9.	C
10.	C
11.	A
12.	C
13.	A
14.	A
15.	B
16.	A
17.	C
18.	C
19.	A
20.	B
21.	C
22.	D
23.	C
24.	D
25.	A
26.	D
27.	A
28.	B
29.	D
30.	B
31.	D
32.	B
33.	C
34.	B
35.	C
36.	D
37.	A
38.	A
39.	C
40.	C

41.	C
42.	B
43.	A
44.	C
45.	C
46.	D
47.	C
48.	C
49.	B
50.	B
51.	C
52.	C
53.	D
54.	C
55.	A
56.	A
57.	D
58.	C
59.	A
60.	A
61.	C
62.	B
63.	A
64.	C
65.	C
66.	C
67.	D
68.	A
69.	D
70.	B
71.	A
72.	C
73.	C
74.	B
75.	A
76.	B
77.	C
78.	A
79.	A
80.	A